

PLATON'UN KRATYLOS DİYALOGUNDA UZLAŞIMCI VE DOĞALCI TARTIŞMASI

Alıntı Kaynağı: Platon (2015), **Kratylos**, (Eski Yunancadan Çeviren: Furkan Akderin), Say Yayınları.

Hermogenes: Bir ismin doğruluğu konusunun uzlaşmadan ibaret bir şey olduğuna inanıyorum. Bir şeyin ismi doğru isimdir, o şeyin ismini değiştirsek ve ona başka bir isim versek bu da doğru olur. Örneğin kölelerimizin isimlerini değiştiriyoruz ve verdiğimiz yeni isimler de doğru oluyor. Hiçbir şeyin doğadan gelen bir ismi yoktur. Birileri o şeye isim veriyorlarsa, bu ismi o şeyin kullanımına uygun olarak ya da geleneklere göre yapıyorlardır.

.....

Sokrates: İsimlendirme için hangi aracı kullanırsınız?

Hermogenes: İsmi

Sokrates: O halde **isim de bir araçtır.**

.....

Sokrates: İsim, incelemede bulunmamızı sağlayan bir araçtır, onun sayesinde nesnelerin özü ifade edilir.

.....

Sokrates: Herkes değil sadece yasa yapıcılar isim verebilirler. Yani isim verenler aynı zamanda yasa yapıcılarıdır.

.....

Sokrates: Tanrılar bir şeye isim verdikleri zaman o şeyi doğru isimlendirdiklerinden ve bunların o şeylerin doğal isimleri olduğundan eminiz, değil mi?

.....

Sokrates: Zeus için şuna bak: Daha önce iyi bir biçimde isimlendirilmiş olan isimlerin görüntüsü oldukları nesnelere ne kadar benzediklerinden söz etmiştik.

Kratylos: Evet, böyle demiştik.

Sokrates: Eğer bir nesneyi hem isminden hem de kendisinden öğrenebiliyorsak, hangisi bize gerçeği daha fazla gösterir? Resme bakıp resmin iyi olup olmadığını mı anlarız yoksa gerçeğin resmini öğrenme yoluyla ya da gerçeğin kendisinden yola çıkarak gerçeğin resmini ona uygun şekilde yapıp yapılmadığını öğrenmeyle mi tanırız.

Kratylos: Bana sorarsan gerçekten yola çıkmak ve başlamak gerekir.

.....

Kratylos: Sokrates! Bana kalırsa isimler öğretmeye yararlar, **isimleri bilen nesneleri de bilir.**

.....

Kratylos: **İsimler gerçekliği doğru bir şekilde gösterirler.**